

Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid

Januari- april 2020

A. Stand van zaken werkzaamheden

Er is de afgelopen maanden verder gewerkt aan het intrillen van de damwanden voor de bouwkuip van de verdiepte ligging. De Helperzoomtunnel is op 3 april 2020 in gebruik genomen. De Esperantokruising is per 4 april 2020 afgesloten. Het gewijzigd Tracébesluit voor de fietstunnel bij de Papiermolen is onherroepelijk geworden. Op 18 april is de onderdoorgang bij de Hereweg weer geopend voor fietsers en voetgangers.

Inmiddels is gestart met de volgende werkzaamheden:

- Aanleg op- en afrit bij Eemspoort en Driebond (Kieler Bocht/Stettinweg)
- Grondwerk voor het nieuwe viaduct en de A28-oprit bij de Brailleweg
- Grondwerk voor de op- en afritten bij Groningen-West.
- Dempen deel Oude Winschoterdiep t.b.v. aanleg bouwkuip VDL.
- Uitgraven van de bouwkuip en het plaatsen van ankers

Vooruitblik:

- Beginnen met de ombouw van het Vrijheidsplein;
- De bypass op het vernieuwde knooppunt Westerbroek in gebruik nemen;
- Start werkzaamheden rondom het verleggen van de verbindingsweg en het fietspad tussen de rotonde bij Laan Corpus den Hoorn en het Vrijheidsplein

De werkzaamheden en actuele nieuws hierover zijn te volgen via de website van Aanpak Ring Zuid: www.aanpakringzuid.nl

Stand van zaken uitvoering Plan van Aanpak Hertogh

Een belangrijk deel van de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Hertogh is inmiddels geïmplementeerd in de CHP- en ARZ-organisatie.

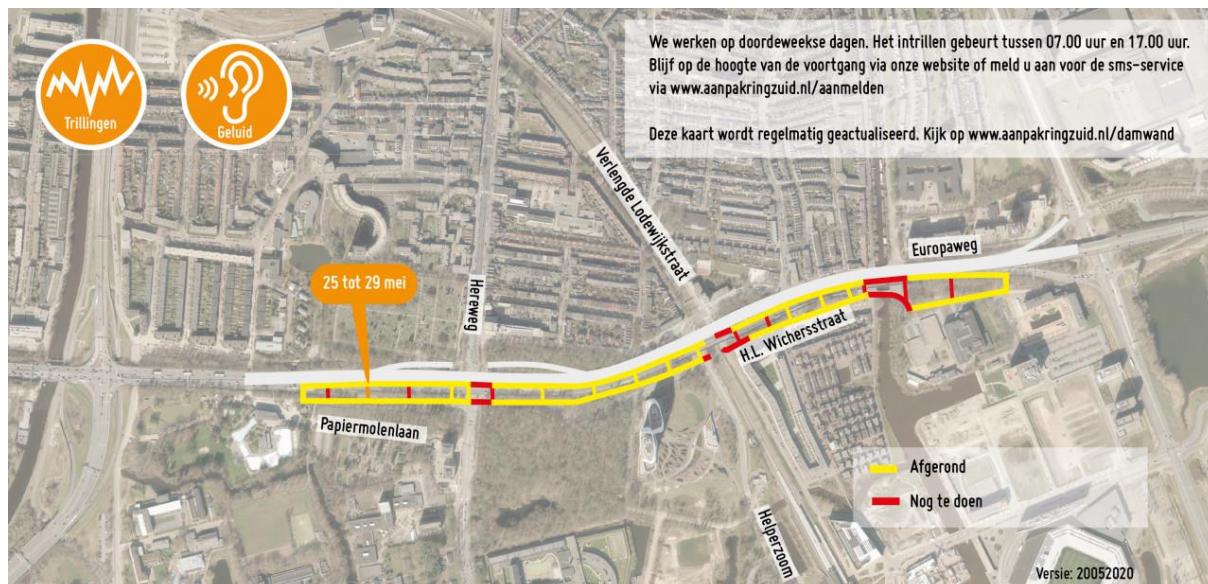
Plan van aanpak	
1. Slagvaardige organisatie en overlegstructuur	Uitgevoerd
2. Houding en gedrag	Ingevoerd
3. Herstart inhoudelijke werkzaamheden: 'Goed is goed genoeg'	Uitgevoerd
4. Alliantie voortzetten	Uitgevoerd
5. Planning	Uitgevoerd
6. Financiën	
- Lange termijn: opstarten procesafspraken, waaronder aanstelling team	Opgestart, proces loopt
7. Plan en vastleggen resultaten	Proces loopt

De resultaten tot nog toe zijn positief en het is zaak om het te verinnerlijken in het reguliere proces. In de wetenschap dat veranderingsprocessen taai zijn zal dit continu aandacht blijven vragen van beide organisaties.

Helperzoomtunnel en Verdiepte Ligging

Er is voortvarend verder gewerkt aan de in het Plan van Aanpak genoemde voorbeeldprojecten Helperzoomtunnel en Verdiepte ligging. De Helperzoomtunnel is op 3 april geopend. Inmiddels is het overgrote deel van de damwand voor de bouwkuip van de verdiepte ligging ingetrild.

Op de onderstaande afbeelding is aangegeven waar de damwanden zijn ingetrild en op welke plekken nog damwanden geplaatst moeten worden. De omgeving wordt hierover actief geïnformeerd met onder andere bewonersbrieven, artikelen en video's en de voortgang is te volgen via de website van Aanpak Ring Zuid.

Afbeelding: stand van zaken intrillen damwanden

De experts van CHP en ARZ hebben overeenstemming over de beoogde bouwmethode van de bouwkuip, hierin zijn zij geadviseerd door Deltares. In het oostelijk gedeelte van de bouwkuip wordt onderwaterbeton toegepast en voor het westelijk deel wordt met bemaling gewerkt. Tijdens een technische informatiesessie op 15 januari 2020 zijn provinciale staten en de gemeenteraad hierover geïnformeerd. In januari zijn ook vertegenwoordigers van de betrokken wijkverenigingen geïnformeerd over de aanleg van de verdiepte ligging.

Ondertussen is ook het formele besluitvormingsproces gaande. Omdat sprake is van een Design en Construct-contract volgt dit de volgende stappen:

- Definitief Ontwerp bouwkuip verdiepte ligging is in december 2019 geaccepteerd door opdrachtgever Aanpak Ring Zuid.
- Het Waterschap heeft 104 zienswijzen ontvangen op de watervergunning onttrekking grondwater verdiepte ligging Zuidelijke Ringweg Groningen Verdiepte Ligging. De kennisgeving wordt gepubliceerd op 3 juni.

Voorts ligt het Definitief Ontwerp van de Verdiepte Ligging momenteel ter toetsing bij de opdrachtgever.

Planning

Met de presentatie van het Plan van Aanpak is de planning voor 2019 en een doorkijk naar 2024 beschikbaar gekomen. In december is een nieuwe planning opgeleverd door Combinatie Herepoort die zoals eerder is gemeld sluit op 36 maanden vertraging.

Totaaloplossing financiële situatie

In het Plan van Aanpak van de commissie Hertogh is ten aanzien van de financiële situatie op de langere termijn de procesafpraak gemaakt om hier voor het eind van 2019 tot een totaaloplossing te komen. De gesprekken hierover zijn buiten het project geplaatst en worden momenteel gevoerd door vertegenwoordigers uit de top van de moederorganisaties.

Corona

Sinds medio maart 2020 zijn vanwege de bestrijding van het coronavirus beperkende maatregelen van kracht. CHP werkt volgens de RIVM-richtlijnen. Er zijn maatregelen getroffen op de bouw en CHP heeft een aantal toezichthouders aangesteld om ervoor te zorgen dat de coronamaatregelen worden nageleefd. Met inachtneming van deze richtlijnen gaan de werkzaamheden aan de Ring Zuid door. Vooral nog lopen de werkzaamheden volgens planning, In bepaalde gevallen kunnen werkzaamheden, zoals het intrillen van de damwandplanken, vanwege de rustige situatie op de weg door de week worden uitgevoerd in plaats van het weekend. Naar de toekomst kan echter niet worden uitgesloten dat de aanlevering van bepaalde materialen vanuit het buitenland door de corona-crisis belemmerd wordt.

B. Financiën

In het Plan van Aanpak van de commissie Hertogh is ten aanzien van de financiële situatie op de langere termijn de procesafspraken gemaakt om hierover voor het eind van 2019 tot een totaaloplossing te komen. Zoals gemeld vragen de gesprekken meer tijd dan aangegeven.

Stand van zaken financiën

		Raming gunning (april 2016)		Raming herijking (najaar 2017)	Prognose vorige rapportage, T3-2019	Prognose T1- Actueel per 1 mrt 2020
Budget uitvoeringskosten	3)	639	1)	629,1	665,1	665,1
Prognose eindstand uitvoeringskosten		549,9		610,2	640,7	640,8
Engineering- en bouwkosten ON		388	1)	403	434,6	434,9
Alliantie aandeel CHP				15,1	15,1	15,1
Alliantie aandeel ARZ				36,6	36,6	2) 36,6
Engineering- en bouwkosten OG		5,1		5,3	5,2	5,2
Vastgoedkosten		16		14,6	14,5	14,5
Bijkomende kosten		45,5		40,3	44,5	44,6
Mobiliteitskosten		14		14	16,1	16,1
Onvoorzien		81,3		81,3	74,1	2) 73,9
		549,9		610,2	640,7	640,8
1) Tussen moment van gunning en herijking is een aanpassing gedaan op de verwerking van het btw-voordeel. Zowel budget als kosten zijn verlaagd. Financieel heeft dit verder geen gevolgen.						
2) Een deel van de risico's wordt samen met CHP beheerst via het alliantiefonds. Dit fonds geldt dus ook als onvoorzien. Het onvoorzien is t.o.v. herijking afgenomen doordat een aantal risico's is opgetreden, leidend tot een verschuiving van onvoorzien naar de kosten.						
3) Zoals in de eerste rapportage is toegelicht, zijn de ontwikkelingen in het budget 'Uitvoeringskosten' relevant voor de financiële risico's van de provincie Groningen.						

Ontwikkeling uitvoeringskosten

Er zijn financieel gezien nauwelijks mutaties t.o.v. 2019 T3.

Toelichting ontwikkeling budget uitvoeringskosten:

- Uitvoeringsraming en toegekend budget zijn ongewijzigd t.o.v. de voorgaande rapportage.

Toelichting ontwikkeling prognose eindstand uitvoeringskosten:

- de toename van de prognose eindstand voor het hoofdbouwcontract met € 0,3 mln. is het gevolg van een kostenvergoeding voor extra werkzaamheden aan een kunstwerk. Deze kosten zijn onttrokken aan het onvoorzien.
- De geringe toename in de bijkomende kosten vloeien voort uit verlegging van kabels en leidingen.

Het budget wordt bij de tweede rapportage over 2020 geïndexeerd.

Ontwikkeling omvang onvoorzien

Vooralsnog is de conclusie: de prognose eindstand inclusief risicoreserveringen past nog steeds binnen het beschikbare budget, maar we zijn alert op de ontwikkeling van het risicodossier.

C. Communicatie omgeving

Over de werkzaamheden die in het voorjaar hebben plaatsgevonden is actief gecommuniceerd met omwonenden en de verschillende belanghebbenden in de omgeving. Als gevolg van de Corona-maatregelen zijn bijeenkomsten afgelast. Zo kon de geplande preview voorafgaand aan een feestelijke opening van de Helperzoomtunnel niet doorgaan. Ook andere bijeenkomsten, zoals een informatiebijeenkomst over de verdiepte ligging op 17 maart, werden geannuleerd. Communicatie met omwonenden en verschillende belanghebbenden in de omgeving vindt nu digitaal (via onder andere de website en video's) met bewonersbrieven en nieuwsbrieven plaats. Ook worden digitale bijeenkomsten en spreekuren georganiseerd. Ook de (fiets) excursies van het project zijn in ieder geval tot 1 september vervallen in verband met de coronamaatregelen

D. Overige aandachtspunten

Spoorzone

De provincie Groningen is samen met de gemeente Groningen opdrachtgever voor het project Groningen Spoorzone. De werkzaamheden aan het spoor hebben raakvlakken met de Aanpak Ring Zuid, met name als het gaat om de spoorwegovergang Esperantokruising, de kruising van de Ring Zuid met het spoor en de Helperzoomtunnel. Onder regie van Groningen Bereikbaar stemmen Groningen Spoorzone en de Aanpak Ring Zuid hun werkzaamheden af. Een belangrijke mijlpaal was het gereedkomen van de Helperzoomtunnel en het afsluiten van de spoorwegovergang Esperantokruising in april. Dit was nodig om in de grote buitendienststelling van mei 2020 een vierde spoor te kunnen aanleggen en in 2020 het nieuwe opstel terrein bij de Vork in gebruik te kunnen nemen.

Daar waar werkzaamheden van Spoorzone en Aanpak ring zuid tegelijkertijd plaatsvinden, vindt onderlinge afstemming tussen beide organisaties plaats over de afhandeling van eventuele schademeldingen. Als een van beide organisaties van mening is dat de schadeclaim voor de ander is dan wordt er onderling contact opgenomen om daar overeenstemming over te krijgen alvorens dit wordt doorgegeven aan de bewoners, zodat men niet van het kastje naar de muur wordt gestuurd.

Er vindt voortdurende afstemming plaats met andere werkzaamheden in en rond Groningen die invloed kunnen hebben op de verkeershinder.

Bijlage bij A. Ontwikkeling werkzaamheden sinds gunning

Correspondentie met uw raad sinds gunning project:

13 mei 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over werkzaamheden zuidelijke ringweg
21 april 2020	Stil Asfalt A7 Hoogkerk (raadsvoorstel)
4 maart 2020	Toezegging Esperantokruising
12 februari 2020	Voortgang Aanpak Ring Zuid september- december 2019
14 november 2019	Voortgang moties geluidsoverlast A7
26 september 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2019
5 september 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD, SP en D66 over ombouw van de Zuidelijke Ringweg
22 mei 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid januari – april 2019
24 april 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over overlast Van Eedenstraat
27 maart 2019	Plan van aanpak commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg
12 februari 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid september- december 2018
29 januari 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO SP over het rapport commissie Hertogh Zuidelijke ringweg en andere ARZ-kwestie
8 januari 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RVO PvdD en 100% Groningen over bomenkap Noord-Willemskanaal.
20 december 2018	Advies Commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg
21 november 2018	Beantwoording vragen ex art. 41 RvO SP, Stad en Ommeland, 100% Groningen over stand van zaken Aanpak Ring Zuid
13 november 2018	Toelichting op voortgang Aanpak Ring Zuid
18 september 2018	Voortgang Aanpak Ring Zuid
5 september 2018	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 41 RvO Partij voor de Dieren over groenaantasting Ring Zuid
25 juli 2018	Rapport werkgelegenheidseffecten Ring Zuid
18 juli 2018	Stand van zaken zomerstemming
21 juni 2018	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
6 juni 2018	Beantwoording raadsvragen 100% Groningen en PvdD over afblazen Helperzoomtunnel
3 april 2018	Stand van zaken aanpak zuidelijke ringweg
8 november 2017	Herijkingsmoment Aanpak Ring Zuid
19 september 2017	Beantwoording motie diffractiegoten of geluidsgoten
6 september 2017	Beantwoording raadsvragen over Rijkswaterstaatonderzoek tunnel zuidelijke ringweg
24 mei 2017	Beantwoording raadsvragen 100% Groningen over veiligheid
9 mei 2017	Kredietaanvraag Fietstunnel Papiermolen
29 maart 2017	Wijziging Ontwerp-Tracébesluit Zuidelijke Ringweg Groningen
7 februari 2017	Overzicht moties Aanpak Ring Zuid
18 januari 2017	Vaststelling Bomen Effect Analyse Aanpak Ring Zuid
21 december 2016	Beantwoording raadsvragen 100% Groningen over verkeersproblemen Helpman
2 november 2016	Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO PvdA over ontruiming noordzijde H. L. Wichersstraat
26 oktober 2016	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
29 juni 2016	Beantwoording raadsvragen SP en PvdA over aanbesteding zuidelijke ringweg en kansen voor de werkgelegenheid
22 juni 2016	Bespreekpunten fracties ChristenUnie, CDA, Stadspartij en SP inzake Aanpak Ring Zuid

Nb. zie ook de website van de projectorganisatie:

<https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/brieven-bw-en-gs>.

Bijlage B. Communicatie

In onderstaande communicatiekalender staan de bijeenkomsten en excursies voor omwonenden, belanghebbenden en politiek. (Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven staan op de website van Aanpak Ring Zuid:
<https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/bewonersbrieven>

2020		
Tijdstip	Aanleiding	Toelichting
7 januari	Bijeenkomst wijkcomité Hereweg	Maatregelen Waterloolaan evaluatie
8 januari	Informatiebijeenkomst	Werkzaamheden West
8 januari	Excursie Paviljoen	
15 januari	Informatiebijeenkomst	Raadsleden en Statenleden gemeente en provincie Groningen
16 januari	Excursie Paviljoen	Relaties Jansma Drachten, combinant CHP
27 januari	Excursie Paviljoen	Commerciële club Groningen
28 januari	Excursie Paviljoen	Leerlingen Technasium Zernike College Groningen

Vanwege Corona vinden er momenteel geen bijeenkomsten en excursies plaats.